

SZEGEDI ÉRTESÍTŐK

A piaristák szegedi gimnáziuma

A Dugonics András piarista gimnázium értesítőjében magas színvonalú művészi programot adott és szép tanulmányt írt az intézet rajztanárára, Dorogi Imre. Nagyon érdekes az értesítő beszámolója az intézet fejlődéséről. 1721-től, a megnyitás napjától napjainkig.

Kedzetben volt a szabad tanrendszer korszaka. A növendékek száma 1722-ben 110, a tanárok száma 2, az osztályok száma 7 volt. Ettől kezdve ugyánszerűen változott a tanulók létszáma. Így 1727-ben felemelkedett 300-ra, 1739-ben leapadt 106-ra, hogy csak a nagy hullámzásokat említsük az első évtizedekben. Ugyanígy változott az osztályok és tanárok száma is. A Ratio Educationis korszakában, 1777-ben az iskola három grammatikai és két humanitási osztállyal öt osztályúvá alakult, megszűnt az elemi és elmaradt az előkészítő osztály is. Ezzel az érával liceummá bővült és bölcsészeti tanfolyamot kapott az intézet. A rajzoktatást 1799-ben vezették be. Az osztályok száma 1806-ig hét osztálynál tovább nem fejlődött. Ellenben 1806-ban először történik, hogy 400-an jártak az iskolába, akkor, a Nova Ratio korszakában 1806-ban hatosztályú nagy gimnázium lett az iskolából. Ettől kezdve a tanulók állandóan előzőlötték az intézetet. 1836-ban 700-an látogatták és bár 1846-ban 801 tanulóval számolt be a kimutatás, 1849-ben hirtelen leapadt e szám 241-re, de már 13 tanár tanít a 8 osztályban. A tanulók azonban bevonultak honvédnek és a 8 osztály helyett csak 6 telt meg. A Thun-rendszer alatt — ez következett 1851-ben és abból állt, hogy bevezették a 8 osztályt és érettségét, érdekes adatok merültek fel. Csak egy adatot ragadunk ki. 1858-ban például 350 fiu járt a gimnáziumba, de érettségét csak 18-an tettek. 1861-ben 521 fiu közül csak 31 érettségizett. Az átmeneti időszakban a Thun-féle tervezet elvesztette hatályát, az iskola azonban megmaradt 8 osztályú gimnáziumnak. A tanulók száma egyre szaporodik. 800-on felül járt. 1904-ben megszűnt a főgimnázium elnevezés és lett belőle: a kegyesrendiek vezetése alatt álló Szeged városi róm. kath. Dugonics András gimnázium. Az osztályokat ki kellett bővíteni a., b., c.-re. A nagy növendéklétszám a tanári vezetés melegségében született meg a Diákszövetség, amely a diákok szociális ügyeivel kezdett foglalkozni és nagyhatásúvá fejlődött.

Az 1932—33 évről számolván be a gimnázium, ismételtén látjuk, hogy az intézet éber figyelemmel őrködik a gyermekek fölött. Hazafias nevelést forszirozza, amikor látja, hogy idegen befolyások hatalmasodnak el. Vallásérkölcsei kötelességeit szigorítja, mert az ifjuság labilis lélek és jellemfejlődését így tudja egyensúlyban tartani. Apolja a hősök emlékeztetét. A szülőkkal való érintkezésben az igazoló-könyvecske és a szülői értekezletek rendezéséhez fordult. Az utóbbi azonban nem vált be, mert a szülők inkább a látogatási órákat kultiválják.

Az intézet fegyelmi állapota kielégítő volt s ez nagy eredmény, részben a gyermekek gyengébb alkata, másrészt az individualitás nagyobb fejlettsége folytán. Az intézet mentalitásának irányát az értesítő idevonatkozó passzusából ismerjük meg. „A fegyelmi eseteknél nem vezet megtorlás, hanem a tanuló jól felfogott érdeke, ha büntettünk is, nem váltunk bírakká, csak nevelők maradtunk.“ Sok gondot fordítanak a testnevelésre és beszámol az iskola arról is, hogy az egészségi állapot kielégítő volt. Gyermekeparalízis csak egy fordult elő, a nagy járvány idején.

Kulturális standardját állandóan növeli az iskola. Ez évben hatszáz pengőt költött az ifjusági könyvtár könyveire, a többi tanári folyóiratokra.

A tanulási eredmény nagyon biztató. Feltűnően sok a tiszta jeles tanuló. Érdekes itt is, hogy a II-ik és III-ik osztályokban is meg kellett tartani az a., b., c. beosztást, mert a növendékek száma 110, illetve 128 között változott. Az első osztályba csak 104 fiu iratkozott be. Sok fiu kimaradt az első osztályokban.

A gimnázium foglalkozik mint rendkívüli tárggyal az angol és olasz nyelvvel, gyorsírással, műnemekkel, művészi rajzzal.

Az érettségét tett növendékek között ez évben feltűnően sok a teologiai pályára induló. Sokkal kevesebb a jogi és orvosi pályát választó. Mérnöknek indul egy, szerzetesnek egy, katonának kettő.

A növendékek látogatták a szegedi gyárakat, de nagyobb kirándulásokat nem tettek. Az intézet kebelében működő egyesületek: a Mária kongregáció, Hittérjesztés egyesület, Önképzőkör, Ifjusági Segítő Egyesület, Cserkészlet, Gyorsírókör, Dugonics sportkör.

Sok tanulót jutalmazott a gimnázium. A jutalmakat magánosok juttatják az intézetnek. A legtöbbet szerepelt a jutalmazottak között Kormos György VIII-ik osztályú tanuló, aki két vallástani, elbeszélő és latin irodalmi pályadíjban lett

első és Juhász János nyolcadikos, aki magyar irodalomtörténeti, német irodalomtörténeti, filozófiai munkákért érdemelte ki az első díjat.

Négy a jugoszláv és négy a román elcsatolt területről látogatta a piarista gimnáziumot.

FRONTHARCOS VAGY CSERKESZ

Összes felszerelési cikkek legjutányosabban.

ELSŐRANGU MÉRTÉKUTÁNI URI SZABÓSÁG

Divat kangarnok, — Tropical, — Frescó, — Burett, — nyersselyemanyagok

legnagyobb választékban

FÖLDES IZSÓ ~ KLAUZÁL TÉR

Eltemették a londoni konferenciát

Nem állapították meg újabb dátumot a konferencia másodszori összehívására

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Londonból jelentik: A világgazdasági konferencia sorsa eldőlt. Az értekezlet elnöki tanácsa kedden este másfélóra hosszat tartó tanácskozás után kimondta, hogy a világgazdasági konferencia munkáját egyelőre berekeszti és nem állapít meg újabb dátumot a konferencia másodszori összehívására. Az értekezlet újbóli összeülésének dátumát csak akkor állapítják

majd meg, ha a világpolitikai és világgazdasági helyzet lehetővé teszi.

A Reuter Iroda arról értesül, hogy Cox amerikai megbízott a záróülésen olyan újfajta állampapír bevezetését javasolja, amely az európai szokások szempontjából forradalmi fog bizonyulni és ha elfogadják, nagy horderejű hatást gyakorolhat.

Roosevelti rádiószózat

Jelvény a munkaadóknak: „Mi megtettük a magunkét“

Newyork, július 25. Rooseveltnél elnök a nemzethez rádiószózatot intézett, amelyben kijelentette, hogy az állami túlköltségeket megszüntette. A rendkívüli kiadások többi részét adókból fedezi. A dollár értékcsökkenésével kapcsolatban kijelentette, életbevágóan fontos feladat, hogy a közönség vásárlóerejét az adóságot terhelnek megkönnyítésével növeljék. Felszólított minden munkaadót, hogy írjanak alá olyan egyezményt, amely szerint a munká-

soknak 10—14 dollár legalacsonyabb fizetést, illetve a hivatalnokoknak heti 15 dollárt biztosítanak. Akik a munkanélküliség megszüntetésére irányuló rendelkezést önző célból kijátászik, azok ellen törvényes büntetőrendelkezők állanak rendelkezésre. Minden munkaadó, aki eleget tett az elnök elveinek, jelvényt kap azzal a felírással: „Mi megtettük a magunkét“.

A jelvényt láthatóan kell viselni, a részvételenek megszügyenyítése céljából.

Fasiszta fordulat Lengyelországban?

Varsó, július 25. A lengyel kormány egész sor messzemenő intézkedést készít elő, amelyek a politikai köröket élénken foglalkoztatják. Elsősorban alkotmányreform van napirenden. A kormánypart régi tervezetét állítólag elejtették és most a kormányblokk vezére, Szlavek ezredes, új tervezeten dolgozik, amely fasiszta eszméken épül fel.

Az új szenátus a tudomány képviselőiből, a gazdasági élet vezéreiből és a régi nemesi családok delegátusából fog állani. Az alkotmányreform megvitatására a képviselőházat rövidesen összehívják.

Stelczer győri főügyész nem emlékszik semmire

Győr, július 25. A letartóztatásba helyezett Stelczer Mátyás vármegyei tiszti főügyész kedden délelőtt az ügyészség fogházából átkísérték a vármegyeházára, hogy ott a fegyelmi vizsgálat során megállapított visszaélésekre vonatkozólag kihallgassák. A fegyelmi vizsgálat három évre visszamenőleg kilenc esetben akadt visszaélésre, amely során a volt tiszti főügyész 14 ezer pengővel nem számolt el. A közigazgatási bizottság által kirendelt fegyelmi biztos most elébe tárta Stelczer Mátyásnak a fegyelmi vizsgálat megállapításait. Stelczer minden kérdésre ezt válaszolta:

—Nem emlékszem semmire. Súlyos beteg vagyok, agycsapoláson estem át.

Újabb kihallgatása sem hozott semmi eredményt és ezután Stelczer Mátyást visszakisérték a fogházba. Magánfelek részéről még mindig érkeznek bűnvádi feljelentések a győri ügyészségre.

Trockij és Litvinov

Páris, július 25. Trockij, aki hétfőn Marseillebe érkezett, előre megbeszélte a terv szerint egy motorcsónakon, jó nagy távolságban a kikötőtől feleségével és kísérelével együtt kiszállt és a kikötő egyik csendes részén szállt partra. Trockij ezután feleségével és kísérelével gépkocsin Royatba ment, ahol háromhetes kúrát tart. Royatban gyógykezelési magát Litvinov szovjet orosz külügyi népbiztos és Tardieu volt miniszterelnök is.

A szocialista Daily Herald telefonon felhívta Royat délfranciai fürdőhelyen Litvinov külügyi népbiztos és megkérdezte, igaz-e, hogy az ugyanakkor ott időző Trockijjal hivatalosan találkozni fog?

Litvinov ezt a választ adta: — Ilyen találkozás tervéről nem tudok. A híresztelésnek rám vonatkozó része — képtelenség.

Ha panasza,

reklamációja van, forduljon közvevlenül a kiadóhivatalhoz, levelezőlap vagy telefon útján

Evezősök!

TRENINGRUHA

minden színben kapható

HABSELYEMBLUZ

gyönyörű színekben u

LUSZTIG IMRE

SZECHENYI TER 2. TISZA SZÁLLÓ MELLETT.